

Kommunledningsförvaltningen
Daniel Nilsson
0171-626289
daniel.nilsson@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Tilläggsbudget 2022

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Budgeten för 2022 revideras genom att intäkterna för skatter, bidrag och utjämning höjs med 85,1 miljoner kronor, från 3039,4 miljoner kronor till 3124,5 miljoner kronor, utifrån SKR:s senaste skatteunderlagsprognos (cirkulär 22:15). Däremot kvarstår resultatmålet på 3,0%, soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 50\%$.
2. Budgeten för 2022 revideras genom att vård- och omsorgsnämndens budgetram höjs tillfälligt med 24,0 miljoner kronor.
3. Budgeten för 2022 revideras genom att tekniska nämndens budgetram höjs tillfälligt med 28,7 miljoner kronor.
4. Budgeten för 2022 utökas ej för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Ärendet

Bakgrund

Vid tertialrapportering januari-april 2022 med prognos för 2022 för Enköpings kommun (KS2022/384) lämnade fyra nämnder helårsprognoser som visade underskott. De fyra nämnderna var socialnämnden, tekniska nämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden. Vid kommunstyrelsens sammanträdet 25 maj 2022 uppmanade kommunstyrelsen tekniska nämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden att återrapportera till kommunstyrelsen i juni hur nämnderna skulle kunna återställa budget i balans, med anledning av redovisat underskott. Kommunstyrelsen uppmanade även tekniska nämnden att återrapportera hur engångsposter prognosticeras, budgeteras till kommunstyrelsen i juni.

Socialnämnden gjorde ingen återrapportering om redovisat underskott, på grund av pågående utredning av volymer och uppdrag att återkomma med ny begäran av

utökad budgettram för 2022 efter att nämndens utredning är färdigställd (KS2021/916).

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022 återrapporterade samtliga tre nämnder att inga åtgärder kommer att vidtagas för att få budgeten i balans för 2022.

Den 28 april 2022 lämnade SKR:s den senaste skatteunderlagsprognos (cirkulär 22:15) som för Enköpings kommun innebar att skatter, bidrag och utjämning ökade totalt med 85,1 miljoner kronor jämfört med den tidigare skatteunderlagsprognosen som användes i senaste beslutad budget för 2022 (KS2021/583).

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen kan konstatera att det är svårt att driva igenom åtgärder som leder till en budget i balans för innevarande år för både för vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden, utan betydande konsekvenser för verksamheterna.

Vård- och omsorgsnämnden visade ett underskott i helårsprognosen på 24,0 miljoner kronor. De ökade kostnaderna avser främst nyttjande av lager för skyddsmaterial (11 miljoner kronor) och ökat vårdbehov som genererar fler köpta platser samt ökad bemanning (13 miljoner kronor). Kommunledningsförvaltningen förordar att vård- och omsorgsnämnden får en tillfällig ökning av budgetramen motsvarande 24,0 miljoner kronor för 2022. En förändring av vård- och omsorgsnämndens budgettram kommande år kan hanteras i ordinarie budgetprocess.

Tekniska nämnden visade ett underskott i helårsprognosen på 31,1 miljoner kronor. De ökade kostnaderna avser i huvudsak inom posten ej hyresgrundande lokalkostnader såsom rivning, sanering och tvister (28,7 miljoner kronor), vilka är engångskostnader som inte var budgeterade. I de 28,7 miljoner kronorna ingår 3 miljoner kronor i ökade tvist-kostnader för överklagandet av domen gällande Åkersberg. Kommunledningsförvaltningen förordar att tekniska nämnden får en tillfällig ökning av budgetramen med 28,7 miljoner kronor för 2022, vilket motsvarar beräknade engångskostnader.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med att säkerställa en god planering och uppföljning av ej hyresgrundande lokalkostnader.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden visade ett underskott i helårsprognosen på 9,4 miljoner kronor. Kommunledningsförvaltningen bedömer att nämnden kan nå en budget i balans utan en utökad budgettram.

De tillfälligt utökade budgetramarna föreslås finansieras genom att den senaste skatteunderlagprognosen från SKR (2022-04-28) läggs in i budgeten med 85,1 miljoner kronor. Detta innebär att resultatet i budgeten 2022 uppgår till 122,8 miljoner kronor. Däremot föreslår kommunledningsförvaltningen att resultatmålet på 3,0%, soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 50\%$ bibehålls.

Ekonomiska konsekvenser

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR ökar kommunens intäkter gällande skatter, bidrag och utjämning med 85,1 miljoner kronor jämfört med skatteunderlagsprognosen i det senaste budgetbeslutet för 2022. En ökning av vård- och omsorgsnämndens budgetram med 24,0 miljoner kronor samt ökning av tekniska nämndens budgetram med 28,7 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande 52,7 miljoner kronor. Återstående 32,4 miljoner kronor ökar resultatet i budgeten 2022 från 90,4 miljoner kronor till 122,8 miljoner kronor. Däremot kvarstår resultatmålet på 3,0%, soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 50\%$ bibehålls.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Inga sociala eller miljömässiga konsekvenser är beaktade.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-06-29
Protokollsutdrag, 2022-06-15, § 68, VON2021/163
Protokollsutdrag, 2022-06-15, §, 65, TF2021/1036
Protokollsutdrag, 2022-06-15, § 116, UAN2022/789

Hannu Högberg
Tf Kommundirektör
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom
Tekniska nämnden, för kännedom
Socialnämnden, för kännedom
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för kännedom
Vård- och omsorgsnämnden, för kännedom

Paragraf 116

Ärendenummer UAN2022/789

Beslut om information till kommunstyrelsen gällande hur nämnden kan återställa budget i balans

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att:

1. Rapport "Tertialrapport period jan- april 2022, daterad 2022-05-10", tillsammans med protokollsutdrag på beslut UAN 2022-05-18, lämnas till Kommunstyrelsen. (på samma sätt som det gjordes efter UANs sammanträde 2022-05-18.) som svar på dess uppmaning beslutad den 25 maj 2022, § 119
2. Uppdra till ordförande Mats Flodin och förvaltningschef Linda Lindahl att representera nämnden på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens uppmanade den 25 maj 2022, § 119, tekniska nämnden, vård- och omsorgsnämnden samt utbildning- och arbetsmarknadsnämnden att till kommunstyrelsen i juni rapportera hur nämnden kan återställa budget i balans, med anledning av redovisat underskott i tertial 1 2022.

Kommunstyrelsen uppmanar även tekniska nämnden att till kommunstyrelsen återkoppla hur engångsposter prognostiseras och budgeteras.

Rapporten "Tertialrapport period jan- april 2022, daterad 2022-05-10" skickas som svar på uppmaningen till kommunstyrelsen.

Rapporten ska presenteras på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2022-06-14

Rapport Tertialrapport period jan- april 2022, daterad 2022-05-10

Protokollsutdrag UAN 2022-05-18, §89 gällande Rapport Tertialrapport period jan-april 2022

Fortsatt utredning gymnasiet feb 2022. UAN2022/788

Protokollsutdrag Kommunstyrelsen 2022-05-24, §119

Utbildningsförvaltningens förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att:

1. Rapport "Tertialrapport period jan- april 2022, daterad 2022-05-10", tillsammans med protokollsutdrag på beslut UAN 2022-05-18, lämnas till Kommunstyrelsen. (på samma sätt som det gjordes efter UANs sammanträde 2022-05-18.) som svar på dess uppmaning beslutad den 25 maj 2022, § 119
2. Uppdra till ordförande Mats Flodin och förvaltningschef Linda Lindahl att representera nämnden på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022.

_____

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen: ks.dia@enkoping.se

Paragraf 65

Ärendenummer TF2021/1036

Återrapportering till kommunstyrelsen hur tekniska nämnden återställer budget i balans

Beslut

Förslag till kommunstyrelsen

En rapportering lämnas till kommunstyrelsen enligt beslut den 25 maj 2022, § 119, som svar på tekniska nämndens budget i obalans efter redovisat underskott tertial 1 samt återkoppling av hur engångsposter prognostiseras och budgeteras.

Tekniska nämnden för egen del

Ordförande Tomas Rådkvist och förvaltningschef Gunilla Fröman representerar nämnden och dess svar på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen uppmanade den 25 maj 2022, § 119, tekniska nämnden, vård- och omsorgsnämnden samt utbildning- och arbetsmarknadsnämnden att till kommunstyrelsen i juni rapportera hur nämnden kan återställa budget i balans, med anledning av redovisat underskott i tertial 1 2022. Kommunstyrelsen uppmanar även tekniska nämnden att till kommunstyrelsen återkoppla hur engångsposter prognostiseras och budgeteras.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen har tagit fram en rapportering som visar var det är obalans i budgeten och varför den svårligen kan återställas. Rapporteringen skickas som svar till kommunstyrelsen och presenteras på kommunstyrelsens sammanträde.

Bilaga: Rapportering angående budgetavvikelse T1 2022.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

En rapportering lämnas till kommunstyrelsen enligt beslut den 25 maj 2022, § 119, som svar på tekniska nämndens budget i obalans efter redovisat underskott tertial 1 samt återkoppling av hur engångsposter prognostiseras och budgeteras.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till tekniska nämnden

Ordförande Tomas Rådkvist och förvaltningschef Gunilla Fröman representerar nämnden och dess svar på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022.

Paragraf 68

Ärendenummer VON2021/163

Återrapportering till kommunstyrelsen hur vård- och omsorgsnämnden kan återställa budget i balans 2022

Beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom förvaltningens bedömning att åtgärder inte är möjliga för budget i balans 2022
2. Vård- och omsorgsnämnden uppdrar till ordförande Bitte Myrsell och förvaltningschef Lotta Tronêt att representera nämnden på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022 utifrån den uppmaning som kommunstyrelsen fattade beslut om den 25 maj 2022
3. Vård- och omsorgsnämnden överlämnar tjänsteskrivelsen för information till kommunstyrelsen.

Reservationer

Kim Jimsä (NE) och Anne-Marie Lindström (NE) reserverar sig mot beslutet.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens uppmanade den 25 maj 2022, § 119, tekniska nämnden, vård- och omsorgsnämnden samt utbildning- och arbetsmarknadsnämnden att till kommunstyrelsen i juni rapportera hur nämnden kan återställa budget i balans, med anledning av redovisat underskott i tertial 1 2022. Kommunstyrelsen uppmanar även tekniska nämnden att till kommunstyrelsen återkoppla hur engångsposter prognostiseras och budgeteras.

Utifrån uppmaningen har vård- och omsorgsförvaltningen tagit fram en tjänsteskrivelse, daterad den 13 juni 2022, som komplement till tertial 1-rapporten för att ytterligare påvisa hur budget i balans kan återställas. Tjänsteskrivelsen skickas som svar på uppmaningen till kommunstyrelsen och slutsatserna presenteras på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022.

Det prognostiserade underskottet efter tertial 1 ligger på cirka -24 miljoner kronor. Den uppskattade kostnaden för corona för året är 13 miljoner kronor (11 miljoner för skyddsmaterial från kommunens befintliga lager och 2 miljoner personalkostnad) vilket behöver räknas av från underskottet i detta uppdrag. Då återstår 11 miljoner kronor, 1,2% av vård- och omsorgsnämndens budget för 2022.

Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning

I tertiäl 1-rapporten beskrivs de orsaker som ligger bakom vård- och omsorgsnämndens underskott. De kan sammanfattas enligt nedan:

- Ökat tryck från regionen både gällande förväntan på kommunala insatser och på behov av antalet platser då vårdtiderna kortas
- Ökning av hälso- och sjukvårdskostnader då behoven ökar
- Externa köp kan ej minskas på grund av stor brist på platser, till exempel kan kommunen inte erbjuda LSS-boende i den omfattning som behövs
- Ärenden med annan komplexitet än tidigare som kräver högre bemanning än budgeterat.

I vård- och omsorgsförvaltningens grunduppdrag ingår att kontinuerligt arbeta för hög kostnadseffektivitet och att arbeta för en budget i balans. Detta parallellt med att leverera insatser av god kvalitet utifrån gällande lagar och riktlinjer. Samtidigt ingår också att finna nya vägar där vården kan ges på ett nytt sätt som skapar mervärde för de vi är till för och som också gör att vi kan nyttja våra resurser på ett optimalt sätt. Detta kan till exempel handla om införande av trygghetsskapande teknik, tillskapande av e-tjänster eller utvecklandet av nya metoder och arbetssätt. Vård- och omsorgsförvaltningen ser dock att dessa åtgärder inte ger de volymer som skulle krävas för att få en budget i balans utan handlar mer om ökad kvalitet i insatserna, hushålla med resurser och inte lämna ett ännu större underskott.

Utifrån att vård- och omsorgsnämnden idag inte bedriver annan verksamhet än den lagstyrda är vård- och omsorgsförvaltningens bedömning att det endast återstår att minska bemanningen i den egna verksamheten för att komma närmare en budget i balans.

Risker och konsekvenser

Utifrån tilldelad budgetram för 2022 har vård- och omsorgsförvaltningen inte kunnat prioritera att bemanna enligt den bestämmelse i regeringens socialtjänstförordning som reglerar bemanning. Förordningen beskriver hur personer med demenssjukdom eller personer med demensliknande symtom ska erbjudas stöd och hjälp, oavsett boendeform. Ett tillskott av bemanning behöver göras på samtliga enheter då personer med demensliknande symtom finns inom alla verksamhetsformer. Detta för att inte äventyra patientsäkerhet, kunna säkra god vård och omsorg enligt krav och inte riskera vite vid eventuell granskning.

Vård- och omsorgsförvaltningen ser heller inte att effektiviseringar kan göras på administrativa delar. Utifrån volym och komplexitet av uppdrag har förvaltningen

idag en ytterst slimmad administrativ del. Detta riskerar att inte kunna ge chefer och verksamheter det stöd som krävs, inte kunna arbeta med utveckling i den omfattning som förväntas och i slutändan få ökade kostnader på grund av detta.

Förvaltningen bedömer att det inte är möjligt att göra framtida satsningar, som till exempel att ta bort delade turer, rätten till heltid och ge möjligheter till rätt nivå av kompetensutveckling, med den riktning de ekonomiska tillskotten har framgent. Detta kommer påverka vårt arbetsgivarvarumärke och riskerar att ge ytterligare svårigheter med rekrytering. Även detta perspektiv skapar risker i att kunna ge en god och patientsäker vård och omsorg.

Den kommunala vård- och omsorgssektorn står inför flera förändringar innevarande och kommande år. Bland annat ny socialtjänstlag, en äldreomsorgslag och betydligt skarpare krav från Inspektionen för vård- och omsorg (IVO) på följsamhet av lagar, författningar och riktlinjer. Utifrån en granskning som IVO genomfört inom Sveriges äldreomsorg meddelas nu att många kommuner har alldeles för låg nivå på sitt utförande. Skarpa beslut kommer att tas och IVO kommer att börja med de kommuner som har en oacceptabel lägsta nivå. De kritiserade områdena grundar sig i en bemanning som inte möjliggör en korrekt och patientsäker vård och omsorg.

Med hänsyn till ovanstående ser inte förvaltningen att det är möjligt att minska bemanningen, varken på kort eller på lång sikt. Det är då inte görligt att leverera det de vi är till för har rätt till utifrån behov, lagstiftning och riktlinjer utan att äventyra bland annat patientsäkerhet.

Förvaltningens bedömning är att effektiviseringsåtgärder för att nå en budget i balans inte är möjligt inom något av förvaltningens verksamhetsområden för 2022.

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till vård- och omsorgsnämnden

1. Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom förvaltningens bedömning att åtgärder inte är möjliga för budget i balans 2022
2. Vård- och omsorgsnämnden uppdrar till ordförande Bitte Myrsell och förvaltningschef Lotta Tronêt att representera nämnden på kommunstyrelsens sammanträde den 21 juni 2022 utifrån den uppmaning som kommunstyrelsen fattade beslut om den 25 maj 2022
3. Vård- och omsorgsnämnden överlämnar tjänsteskrivelsen för information till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets beredning

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott har berett ärendet den 7 juni 2022 och överlämnat ärendet utan eget ställningstagande.

Arbetsutskottets förslag till vård- och omsorgsnämnden

Arbetsutskottet överlämnar ärendet till vård- och omsorgsnämnden utan eget ställningstagande.

Yrkanden

Solweig Sundblad (S) med instämmande av ordföranden, Ritva Sunnanå-Ericsson (M) och Barbara Ciolek (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Kim Jämsä (NE) yrkar på följande tilläggsyrkande:

- Årets utveckling bedöms ge en effektivisering på 450 000 kronor.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och ett tilläggsyrkande. Ordföranden frågar först om vård- och omsorgsnämnden kan besluta i enlighet med förvaltningens förslag till beslut och finner att vård- och omsorgsnämnden beslutar så. Ordföranden frågar därefter om vård- och omsorgsnämnden bifaller eller avslår Kim Jämsäs (NE) yrkande och finner avslag.

Kopia till:
Kommunstyrelsen